

Van: 5.1.2,e
Verzonden: woensdag 16 december 2020 14:44
Aan: Meliani, Touria
CC: 5.1.2,e
Onderwerp: recente ontwikkelingen restitutiezaak inzake Bild mit Häusern van Wassily Kandinsky

Beste Touria,

In verband met recente ontwikkelingen rond de restitutiezaak inzake het kunstwerk Bild mit Häusern van Wassily Kandinsky informeren wij je hierbij over het volgende:

Uitspraak

- Vandaag heeft de rechtbank uitspraak gedaan terzake het Bindend Advies van de Restitutiecommissie (RC) m.b.t. de Kandinsky.
- De rechtbank heeft de vorderingen afgewezen en het bindend advies van de RC in stand gelaten op de volgende overwegingen:
 - Er is geen schijn van partijdigheid van de RC of leden daarvan;
 - De beslissingen van de RC op basis van het verrichte onderzoek zijn (kort samengevat) gemotiveerd, navolgbaar en aannemelijk. Dit betreft onder meer de vererving van het Schilderij in 1938, het bezitsverlies in 1940, de toebedeling in 1947; en dat de gemeente te goeder trouw heeft gehandeld;
 - In de RC-procedure is op juiste wijze hoor en wederhoor toegepast en de motivering van het Bindend Advies biedt voldoende inzicht in de wijze waarop de beslissingen van de RC tot stand zijn gekomen;
 - De vorderingen tot afgifte op andere grondslagen stuiten af op het Bindend Advies, het gestelde onrechtmatige handelen is voorts niet aangetoond en ook om die reden niet toewijsbaar.
- In het vonnis wordt op geen enkele wijze, direct of indirect kritiek geuit op het Bindend Advies, de werkzaamheden van de RC en/of het handelen van het Stedelijk Museum en de gemeente.
- De erven kunnen tegen dit vonnis in hoger beroep gaan.

Conclusie: Het bindend advies van de Restitutiecommissie blijft in stand. De gemeente Amsterdam is niet gehouden tot teruggave van het schilderij Bild mit Häusern aan verzoekers. Het kunstwerk kan in het Stedelijk Museum blijven.

Commissie Kohnstamm

- In het rapport "streven naar rechtvaardigheid" heeft de commissie Kohnstamm op 7 december aanbevelingen aan de minister van OCW gedaan over het beleid rond restitutiezaken.
- De belangrijkste aanbeveling is om het toetsingskader van de RC te wijzigen en de belangenafweging bestaande uit:
 - het belang van het werk voor de verzoeker
 - het belang van het werk voor de bezitter
 - het belang van het openbaar kunstbezit te schrappen en alleen te kijken naar het (onvrijwillig) verlies van eigendom, omdat (hoewel toegestaan o.b.v. the Washington Principles) deze andere drie belangen niet in dienst staan van het herstellen van onrecht dat de slachtoffers is aangedaan.
- De commissie laat het aan de Minister of de aanpassing van het toetsingskader ook met terugwerkende kracht voor oude zaken, waarin reeds door de RC een beslissing is genomen, zou moeten gelden.
- De Minister zal in januari 2021 bekendmaken of zij de aanbevelingen overneemt.
- Het ligt in de lijn der verwachting dat de Minister de aanbevelingen overneemt, mogelijk m.u.v. het aspect van de terugwerkende kracht.

- De ontwikkelingen op dit gebied zijn ook relevant voor de positie van de gemeente t.a.v. de Kandinsky (publicitair / in een eventueel hoger beroep), omdat de RC in het bindend advies ook een belangenafweging heeft gemaakt.
- We zullen de scenario's, nadat de Minister van OCW haar standpunt bekend heeft gemaakt, in het nieuwe jaar aan u voorleggen.

Dit bericht gaat via de weekendmap ook naar de Burgemeester.

Als je vragen hebt, kun je terecht bij:

5.1.2,e [redacted] (K&C), o6 - 5.1.2,e [redacted]
5.1.2,e [redacted] (DJZ), o6 - 5.1.2,e [redacted]

Met vriendelijke groet,

5.1.2,e [redacted]